

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. osmrtine, zahvale, poslanice in vabila po L 1., oglasi desernih zavodov mm po L 2., Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi naročnika in reklamacije se posiljajo izključno upravi Ednosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20. I. nad. — Telefon uredništva in urave 11-55.

jave razvoj sovražnega razpoloženja napram Rusiji. «Izvestja» nastopajo kotno ostro proti angleško-kitajskemu sodišču v Honkongu radi procesa proti ruskemu poslaniku Dosserju, zastopniku sovjetskega petrolejskega sindrikata.

List zaključuje tako-le: «Danes moremo mirno gledati na te načrte, ki se kujejo proti nam. Ti načrti so ostali brez vspeha v za naš najtežavnejši dobi po vojni, medtem ko ostanejo lahko danes mirni napram grožnji gospodarskega in finančnega bloka, ker imamo v svojih rokah neprecenljive vire naše obširne države.»

Fransko-nemška trgovinska pogajanja prekinjena

PARIZ, 7. Predsednika nemške in fran.

coske gospodarske delegacije sta proučevala davi način za vzdrževanje medsebojnih stikov za čas prekinjenja pogajanj. Sklenila sta, da se bodeta obe delegaciji zopet sestali 13. septembra v svrhu nadaljnega proučevanja položaja ter se obvezala, da bosta skrbela za vzdrževanje sedanjih gospodarskih odnosov med Francijo in Nemčijo do nadaljevanja pogajanj.

Odnosaji med Rusijo in zavezniki v nevarnosti?

Pripombe ruskega lista k Chamberlainovim
in Briandovim izjavam.

MOSKVA, 7. K Chamberlainovim izjavam v angleški dolžini zbornici in k govoru lorda Birkenheada za pretrganje diplomatskih odnošajev z ZSSR pripominjam: 'Izvestja', da se je s tem angleška vlada izjavila solidarno z Birkenheadom. Glede izjave Brianda v francoski poslanski zbornici z ozirom na mednarodne ukrepe proti komunistični propagandi pravi omenjeni list, da potrjuje ta izjava obstoj tajnih mednarodnih pogajanj Iza boj proti tej propagandi.

Slovenski radikali in sporazum med radikali in radicevci

BEOGRAD, 7. V Beograd je prispeel v
diteelj slovenskih radikalov g. Ivan Hribar,
da se v zvezi z novimi dogodki sporazumi
z vodstvom glede Slovenije. Slovenski
dikali bi za slučaj koalije RR dobili
vladi dve podkrajni mesti. Za slučaj h
mogene radikalne vlade pa svojega mi
stra. Poleg tega se je zvedelo, da se
tekom pogajanj z radicevi ugotovilo,
je Radiceva stranka izrekla desinteres
ment glede uprave v Sloveniji in jo pre
stila radikalom. Zato je bil pozvan g. H
bar, da se določi kandidati za veliki
župane in za viša mesta pri šolski, poš
in finančni upravi. Radikali kandidir
za velikega župana dva svoja eksponent
ki sta ta posel že opravljala. Radč soglas
je v Beograd pozvan tudi dr. Ravnik k
voditelj radikalov v mariborski oblas
Njegov prihod se pričakuje za prihodn
dni.

Konferenca v Firencah zaključena

Minister Maksimović na Bledu
LJUBLJANA, 7. (Izv.) Danes je prispe v Ljubljano notranji minister Maksimović, ki se je odpeljal na Bled, kjer ga bo kraj sprejel v avdienci.

Danes se je mudil kralj Aleksander Ljubljani. Popoldne se je vrnil na Bled.

Popustljivost jugoslovanske vlade

BEOGRAD, 7. Po seji skupščine se j
vršila seja zakonodajnega odbora, na ka
teri se je pričela podrobna razprava o ti
skovnem zakonu. Predsednik Ljuba Jova
nović je ob tej priliki sporočil, da je preje

[illegible]

...cine Veljko Popović, poročevalec manj
...ne dr. Zanič, dr. Polić, dr. Kumanudi in
...Fr. Smodej. Ta odbor se je sestel takoj
...jeji, na kateri se je bavil s stilizacijo za
...konjskih določb, glede katerih je izjavil
...minister dr. Sršnik, da jih je pripravljen
...premeniti. Na ta način se pospeši po
...robna debata in da bi se v njej ne raz-
...pravljala vprašanja, glede katerih je mini-
...ster sprejel izjeme. Nocoj je bilo
...prejetih 20 členov tiskovnega zakona.
...ratem je predsednik zaključil sejo. Pri-
...odnjo bo napovedal pisмено.

Nato omnijajo «Izvestja» pisanje »Berliner Tageblatt«, ki je te dni vsled smrtne obsodbe, ki jo je izrekli najvišje sodišče proti trem Nemcem, nastopil za pretrganje diplomatskih odnosov med Nemčijo in ZSSR. Po mnenju omenjenega lista dokazujejo take iz

DNEVN

Kdaj se bo vršil proces radi umora
poslanca Matteottija?

Oči umora poslanca Matteottija je pretelo že nad eno leto, o zločinu so že davno utihnilí vsi glasovi po listih in medtem se je zaključila z odklonitvijo obtožbe tudi znana aféra generala De Bono, kateri je bil ovajen rimskemu senatu radi skovrde na umoru unitarskega poslanca in raznih drugih zločinov, katere da je zagrešil kot osrednji

načelnik varnostne službe v kraljevini. Naravno je, da se je po rešitvi te zadeve, ki je bila v tesni zvezi z umorom pol. Matteottija, začela vzbujati v javnosti radovednost, kdaj se bo začel proces proti osebam, ki so osumljene dejanskega umora pol. Matteottija. To vprašanje si je postavil te dni rimski list »Epoca«, kateri naglašala, da ni mogoče doznati v tem pogledu ničesar zanesljivega. Par žarkov luči — nadaljuje »Epoca« — bi se moglo morda najti v razsodišču preiskovalne komisije senata, ki je opravičila sen. De Bono obtožbe, naperjene proti njemu po drju Donatiju Toda ta luč je tako medla, da je težko sklepati kaj določnega. Sodeč po raznih okolnostih pa bi se moglo vendar predpostavljati, da je preiskava že skoraj dokončana. Ko je po opravičitvi gen. De Bono vrnila preiskovalna komisija senata spise, so šli preiskovalni sodniki zopet z vso vneto na delo. Misli se, da bodo dovršili svoje ogromno delo še v teku tega meseca ali do prvih dni meseca avgusta. V tem slučaju bi se začel proces po mnenju lista »Epoca« že proti koncu meseca avgusta.

Poliaki in Čehi

Varšavski «Express Poranny» poroča potrošno o uspehih gradbenih del v Čehoslovaški in svetuje Poljakom, naj se zgledujejo na tem primeru Čehov. Pravi: Če primerjamo, kako oni in kako mi, se moramo skriti od rama pod zemljo. Naša neokretnost in neposobnost nam ne dopuščata uspešnega gradnja, dočim sposobnejši Čehi: gradijo nove gradbe, mestne okraje in cela mesta. V naših izjavah jih opozarja list na izkustva čehoslovaške ter svetuje poljskim podjetnikom, samoupravnim organom in vsej javnosti, naj v tej stvari posnemajo Čeha.

Iz urada Pol. dr. „Edinost“ v Trstu

A. vd. Jereb — Idrija: (V znanje idrijskemu mestnemu odboru.) V tej zadevi ostane naš nasvet neizpremenjen, kakor povedano v 143. št. "Edinosti" z dne 18. 6. 1925. Vidiranje je bilo nasvetovano od svetnika Kreicega, šefa pokojniškega oddelka. Ako idrijski podprefektura zna, da ima v tej stvari polnomoč, pa pošljite listine na kr. finančno intendantno v Trst, samim podprefekturam vizizmom.

Fr. V. — Štorje: Potrebujemo še zdrav-
sko spričevalo in pa dobro obrazložen
pis Vaših priisk, in to čim prej, ker bo
k za vlaganje rekurza kmalu pretekkel.

vrhovnega poveljnika francoskih čet v Maroku. General Maulin je bil takoj po svojem imenovanju sprejet pri Painlevéju, s katerim je imel dolg razgovor. Novi poveljnik bo odpotoval v Maroko čez kakih 10 dni.

E VESTI

— † Josip Pangerc. Drug za drugim odhajajo stari borci ravno v časih, ko bi jih naše ljudstvo najbolj potrebovalo.

ljude na najbolj potrebno, V časih težke borbe padajo — stebri! Pokojni Josip Pangerc ni bil samo marcijalen po svoji telesni postavi, marveč tudi orjak v vseh dolgoletnih viharjih narodnih borb v naši Istri. In rojaki njegovi so cenili njegove vrline, mu zaupali in mu sledili. Skozi vrsto let je bil župan večke občine dolinske. V tem času si je pridobil neminljivih zaslug za kulturni in so-

spodarski razvoj v občini. Za tedanje čase ugodno urejeno šolsko poslopje je bilo v prvi vrsti Pangercjevo delo. Nekaj časa je bil tudi zastopnik naroda v deželnem zboru istrskega, neustrašen soborod Laginje, Spinčiča, Mandiča in drugih. Neumoren delavec je bil pokojnik tudi na gradbi naše politične organizacije: bodi kot odbornik našega političnega društva, bodi kot njegov stalen in absolutno zanesljiv zaupnik, bodi kot skromen delavec v narodnih vrstah. Kjer je delal in nastopal, ga je vodila vsekdar le goreča ljubezen do svojega naroda, neomajen je bil v zvestobi do narodne stvari. Po vojni katastrofi je bil Pangerc — poleg bivšega deželnega šolskega nadzornika Matejčiča in dra Vratoviča — tudi član istrskega odbora — tega surogata za deželno avtonomijo, dokler ni bila Dolina priključena k tržaški pokrajini. To priča, kako so ga upoštevali tudi višji činitelji. Menimo, da le častimo spomin pokornikov, če tu ugotovimo, da sta ga ravno ljubezen in zvestoba, ker mu nista bila dovoljevala, da bi samozadostno mislil tudi nase, povzročila njegovo poznejšo nesrečo. Mnogo je trpel in moral preživljati težke čase. Toda tudi nesreča ni mogla ukloniti kremenitega značaja. Pangerc je ostal — Pangerc, dokler ga ni kruta bolezen položila na smrtno posteljo. Tudi njegovi nekdanji nasprotniki — kdo jih nama, kdo deluje v javnem življenju?! — morajo spričo mrtvaškega odra Josipa Pangerca kloniti sploštvilo pred njegovim spominom! Ne je prebivalstvo Doline, marveč vse Istre, posebno pa severne, polaga na ta mrtvaški odra cvet hvaležnosti in ljubavi. Zadnja pod Pangercčeva, ki jo nastopi danes popoldne ob uri, bo gotovo zgovorna manifestacija globokega sožalja, ki naj bo v tolažbo žalujoči občini.

— Nalezljive bolezni v našem mestu. V
asu od 27. 6. do 4. 7. 1925 so bili v našem
mestu sledeči slučaji nalezljivih bolezni: Da-
lica 2, škrlatica 6, trebušni legar 1, vnetje
možganske mrene 1. Nobena od obolelih
seb ni umrla.

Društvene vesti

— S. D. «Adria». Danes važna odborova
ja, na katero se vabijo tudi g. T. K.
— M. d. «Sparta». Sklepi. Danes zvečen
d 8.30 redni društveni sestanek z važnim
redavanjem. Prisotnost celotnega članstva
obhodno potrebna; prijatelji društva do
prijatelji. Odhaja

Naročajte in širite „EDINOST“

SPORT

DIRKA ZA KUPO «EDINOSTI».
Pooblaščenici smo izjavili, da je dirka za kupo «Edinosti» odložena in da odbor sportnega društva «Adria» ni v nobeni zvezi z objavo, ki jo je objavil včerajšnji «Piccolo della Sera».

Iz tržaškega življenja

Vratolomen padec kleparkega vajenca.
15-letni kleparski vajenec Anđel Kralj, doma iz Trebča, zaposlen v kleparski delavnici Henrika Valentiničev v ulici Giulia št. 84, je včeraj popoldne prišel na streho neke hiše v ul. Romagnu. Pri tem nevarnem poslu se je deklet spotalnik, izgubil ravnotežje ter strmoglavil z višine kakih 15 metrov na tla, kjer je obšel. Mimoidoči ljudje, ki so bili priča pretresljivemu prizoru, so nemudoma poklicali na pomoč zdravniškega rešitelja. Tudi je došlo, da ima Kralj zlomljeno hrbtenico in najbrž tudi druge notranje poškodbe. Po prvi pomoči je bil nesrečni vajenec prevežen v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurški oddelku. Njegovo stanje je zelo nevarno. Ako ostane pri življenju, se bo moral reči zdraviti par mesecev; žalibog je na dvomljivo, da bo popolnoma okrevalec.

Sumljiva rana. Včeraj popoldne je prišel iskati pomoči v mestno bolnišnico 23-letni železničar Arnaldo Giorgi, stanujoč v ulici Udine št. 61; imel je 7 cm dolgo in zelo globoko rano na desni ruki. Mladenec je povedal, da je v neki trgovini v ulici Udine, kjer se je nahajal v družbi svoje 20-letne zaročenke Colomba Tassi, padel s škarjami v rokah ter se pri tem ranil. Zdi se pa, da si je mladenec to zgodbo sam izmislil, da bi priklical resnico, ki je najbrž čisto drugačna; verjetneje je, da je bil mladenec ranjen v prepiru z zaročenko. Zdraviti se bo moral kakih 15 dni.

Negoda angleškega parnika. Včeraj predpoko je priplul v naše pristanišče angleški parnik «Westmoreland», last paroplovne družbe «Federal Steam Navigation Co. Ltd.». Parnik, ki obsega 12000 registrskih ton, je priplaval iz Avstralije veliko količino zamrznjenega mesa in drugega blaga. O prihodu je prejel kapitan od pristaniškega kapitanata nalogo, da se usidra pred hangarjem št. 75 v prosti luci Duca D'Aosta. Toda ko je parnik plul na odkazano mesto, je blizu kopalnice «Savoja» zavozil na plitvino — morje je na tistem mestu globoko kakih 10 metrov in toliko se je pogrezal tudi težko natovljeni parnik — in običajni kamenit dnu. Sunk je bil precej hud, vendar se parnik ni poškodoval. Ni se pa mogel ganiti z mesta, dasi so mu pripluli na pomoč trije vlačilci. Šele popoldne, ko je nastopila plima, je parnik zopet splaval in odplul na odkazano mesto.

Velika nesreča v Kopru

Parnik se potopil radi eksplozije parnega kotla. — En pomorščak ubit, trije ranjeni.

Včeraj jutraj se je pripetila v Kopru velika nesreča, ki je imela tragične posledice; zahtevala je človeško žrtve in povzročila veliko materialno škodo. V tamosnjem pristanišču so pričeli pred kratkim graditi novo mostičko za izkrcavanje. Pri tem delu je bilo zaposlenih več delavcev pomorskega ženja, ki so imeli na razpolago «ponton» (posebne vrste parnik, opremljen z raznovrstnimi pripomočki in stroji, ki jih rabijo pri raznih pristaniških delih) «Venezia», ki je čistil morsko dno. Okoli 8. ure, ko je bilo delo na «pontonu» v polnem teku, je nenadoma zagrmel silen pok. Ves brod se je silno zanažal, del krova se je hkrati odprl in skozi velike luknje je puhnil ogromen oblak pare, ki je za hip pokril vso ladjo. Počil je parni kotel. Med mostvom na parniku je zavladala za hip velika zmeda; nekateri pomorščaki so takoj posekali v morje, hladnokrvnejši pa so hoteli v prostor za stroje, odkoder so doneli obupni klici na pomoč. Tam so našli 39-letnega kurjača Nazarija Destradia iz Kopra, ki se je zviljal v grozljiv bolečinah. Nesrečnik se je za časa eksplozije nahajal pri kotlu in je zadobil nevarne rane na raznih delih telesa ter je bil poleg tega strašno oparjen od pare in vrele vode, ki je bruhnila iz kotla. Revez je bil nemudoma prevežen s čolnom na kopno, kjer je dobil prvo pomoč. Tudi trije drugi pomorščaki, in sicer Karel Della Valle, Josip Steffl in Ivan Giusti, vsi iz Kopra, so zadobili lahke poškodbe in opekline.

Medtem se je «ponton», ki je radi silne eksplozije zadobil velike luknje pod vodno črto, pričel naglo potapljati in tokom petih 10 minut se je pogreznil pod vodo, ki je pa tam le par metrov globoko.

Težko poškodovanega Destradia so po prvi pomoči prenesli na parnik «Nazario Sauru», ki je ob 10.30 odplul proti Trstu. Toda med vožnjo je nesrečni kurjač po strašnih mukah podlegel poškodbam. Njegovo truplo je bilo prepeženo s prvimi parnikom nazaj v Koper, kjer ga bodo pokopali.

Ostali pomorščaki so bili sprejeti v koprsko bolnišnico, a njihovo stanje ni nevarno. Ako ne nastopijo kakšne komplikacije, bodo okrevale v 10-14 dneh.

Materijalna škoda, ki jo trpi pomorski zenij, je zelo velika, kajti «ponton» je skoro docela razdelan. Eksplozija je bila tako silna, da so kosi razpetega kotla predrli na več

mestih krov in odleteli celo do sto metrov daleč. Tudi mekega mornarja je silni pritisk vrzel v morje, toda možu se pri tem ni zgodilo nič hudega in je srečno priplaval na breg. Pomorska oblast je odredila preiskavo. Nesreča je vzbudila v Kopru in vseh okolici zelo mučen vtis.

Vesti iz Istre

Iz Drage. Pevski zbor v Dragi priredi veselico na dan domačega opasila dne 26. t. m. na prostem pred gostilno A. Jerzava v Krvnem potoku. Naprosajo se vsa sosedna pevska društva, da iz blagohotnosti počaste našo veselico s svojim nastopom z eno ali več pevskega točkami. — Ona pevska društva, ki morda niso dobila tozadnega vabila in imajo namen nastopiti na dan veselice, so naprosena, da sporočijo vsaj do 15. t. m. podpisane naslovne pesmi, ime skladatelja ter besedilo. — Natančen program veselice bo pravočasno objavljen. — Odbor.

Iz Klanca. (Podrobnosti o proslavi 25-letnice društva «Slavnik»). Dne 28. junija se je vršila v Klanecu vrtna veselica, pri kateri so sodelovala razna pevska društva in zbori. Isti dan je praznovalo izobraževalno društvo «Slavnik» v Klanecu 25-letnico svojega obstoja. Na sporedu je bilo petje, igra, telovadba, srečolov in potem prosta zabava brez plesa.

Društva in zbori so nastopili s polnim uspehom in močnimi glasovi so odmevali z odra po prostornem vrtu. V prvi vrsti je treba pohvaliti pevovodje, ki so se trudili, da so mogli nastopiti s takimi pevskega točkami. V petju se opazja v tem okoliščini res pravi napredek pri vsaki novi prireditvi. Po končanem petju se je uprizorila igra «Kateri bo?». V celoti je bila igra dobro zadeta, nekateri igralci so svojo vlogo prav dobro izvajali, posebno pa g. Gaber in g. doktor. Ostali igralci so kazali tu pa tam nekoliko zadrege in nestrpnosti, a vseeno so bili gotovi v svoji vlogi. Šepetalec je bil malo preveč glasen, tako da ga je bilo slišati skoraj na sredo postavljenih sedežev. Drugače so bili nastopi dobri pri celoti. Po končani igri so bili sedeži takoj in hitro odstranjeni in ostal je na vrtu ograjen prostor za telovadbo, okrog ograje pa nabito ljudi, da vidijo kaj bo sedaj. Godba je zaigrala koraknico in obenem se je prikazala četa ki je korakala na telovadni prostor. To je bila vrsta članic telovadnega odseka društva «Slavnik», katere je izvajala proste vaje s palicami. Kretnje so bile pravilne in dobre, gib morda malo preveč mrtvi. Morda pa je bilo tudi štetje načelnika prehitro. Za njimi je nastopil moški naraščaj telovadnega odseka društva «Slavnik» s prostimi vajami z zastavicami. To je bil prvi nastop mladih. Pakazali so s svojim izvajanjem, da hočejo resno zasledovati cilje starejših telovadnih vrst. Nato je nastopila vrsta telovadcev telovadnega društva «Postojna» iz Postojne. S svojimi izvajanjem na drugo nam je dal res krasen pogled pravega telovadnega nastopa. Ista vrsta telovadcev je nastopila tudi s prostimi vajami. Izurjenost in žilavo gibčnost telovadcev pri prostih vajah je treba posebno pohvaliti. Vrsta je odšla s telovadnega prostora ob klicih: «Zivela Postojna!» Priveditev se je zaključila z običajno prosto zabavo, ki se je živahno razvijala do pozne ure brez najmanjšega incidenta.

Ako bi omenili samo vrtno veselico, bi se ne podali popolne slike tega, kar je bila proslava jubileja našega društva. Naj sledi zato kratek opis tudi onega dela proslave, ki je bila nekak zasebna ali domača proslava društva «Slavnik» samega in ki se je vršila v društvenih prostorih, dne 27. pr. m.

Ob 9.30 so se zbrali vsi člani društva v društvenem prostoru. Predsednik g. Iv. Lovrenčič je pozdravil navzočne, pojasnil pomen sestanka ter nato otvoril proslavo 25-letnice društvenega obstoja. Po njegovem govoru je društvo zapelo «V hribih se dela dan». G. Iv. Pečar je prečital nato zapisnik ustanovnega občnega zbora društva «Slavnik» v Klanecu. Nadalje se je zahvalil ustanoviteljem društva, ki so se med živimi, spomnil se je tudi tistih, ki potivajo v zemlji. Navzočne je prosil, naj v znak spomina na pokojne ustanovitelje zberejo v tišini za par trenutkov svoje misli. Glave društvenikov so se pripognile tedaj v ganljivi zbranosti v tla. — V nadaljevanju svojega govora je g. Pečar naglašal, da je društvo «Slavnik» lahko ponosno na svoje dosedanje delovanje, ki ga v celoti dobi 25 let ni nikdar prekinilo. Tudi v bodoče hočemo hoditi po začetni poti naših ustanoviteljev.

Podpredsednik g. J. Petrinja je pojasnjeval zasluge nekaterih članov in ustanoviteljev društva «Slavnik» ter nato v imenu vseh društvenikov proglasil ob priliki 25-letnice društvenega obstoja ustanoviteljico gospo Antonijo Grahli za častno članico društva «Slavnik» in ji podaril v imenu vseh društvenikov v spomin krasno izdelan društveni znak z napisom: «Častni članici gospej Antoniji Grahli v znak spoštovanja in hvalečnosti za njeno požrtvovalno delovanje. Društvo «Slavnik» v Klanecu 1900—28./VI.—1925.»

Gospa Antonija Grahli se je vsem društvenikom lepo zahvalila in ob tej priliki darovala društvu «Slavnik» L. 50. Zaključila je z besedami: «Kar sem naredila za društvo v 25 letih, je bila samo moja dolžnost in nič drugega. Prosim vse člane, naj vedno smatrajo sodelovanje v društvu za svojo sveto narodno dolžnost.»

S tem se je zaključila ta ganljiva manifestacija, ki ostane gotovo vsem udeležnikom v trajnem in neizbrisnem spominu.

Sodna sprememba. Sodnik Zerbini, ki je dosedaj vodil kazenski oddelk na goriški sodnišnji, je premeščen na civilni oddelk iste sodnije. Na mesto premeščenega dr. Zerbini je prišel sodnik dr. Leon iz Neapolja.

Navzlic večkratnim spremembam na goriški sodnišnji, se niso razmere, ki vladajo na tej sodnišnji, včasno prav nič izboljšale. Pravde se vlečejo še vedno leta in leta in še vedno se nakopitvene stolne in stolne zaostali aktov, ki že leta in leta čakajo na svoji rešitev. Zlasti veljajo te opazke za izvršni oddelk. Odkar so opustili iz službe in premeštili domače sodnike in domače uradnike, so postale te boljše razmere takorekoč neozdravljive.

Tolmin. (Družinska, slavnost). Svetnik inž. Rodolfo Machnitch je bila izročena od tolmunškega fašja fašistovska izkaznica. Izročil mu jo je tajnik fašja z zahvalo za vse usluge, ki jih je inž. Machnitch izkazal fašju. Naka je odgovoril inž. ves ganjen vsled dane mu izkaznice, ter zagotovil, da bo deloval z vso dušo in telesom za blagor fašja.

Iz Prvotice. Dramatični krožek v Prvotici se najtopleje zahvaljuje pevskim zborom iz Dornberga, Orehovalj in Vogerskega, kateri so se blagohotno odzvali povabilu ter pripomogli s svojim krasnim petjem, da je prireditve dne 5. VII. t. l. tako častno izpadla. Obenem se zahvaljuje sl. občinstvu, katero je pokazalo s svojo udeležbo, da zna ceniti kulturno delovanje, in s tem dalo bodila prirediteljem za vztrajno nadaljevanje po začrtani poti prave ljudske izobrazbe, katere nam je ravno sedaj tako neobhodno potrebna.

Dram. krožek.

Iz Idrije. Z odlokom kr. prefekture v Vidmu od 1. julija t. l. so razpisane za naše mesto občinske volitve. Volitve se bodo vršile v nedeljo dne 19. t. m. Volitev se prične ob 8. uri jutraj. Kakor po navadi bo glasovala I. sekcija v občinskih seni dvorani, II. sekcija v telovadnici ljudske šole. Prejšnji občinski svet, kakor je bralcem našega lista že znano, je bil razpuščen 4. julija prejš. leta; ravno eno leto je torej trebalo, da so se Idrijci spopeli z grehe, katerih niso napravili. Povzročiteljem razpusta prejšnjega občinskega sveta naj bo v tolažbo, da so s svojim dejanjem pripravili idrijske davkoplačevalce ob

mi je silila v glavo kri kakor ognjen vrelec. Toda pretvarjal sem se in jo tolažil z navidezno nežnostjo; končno se je umirila, legla in zaspala. Tedaj sem se prikradel k njej in jo ubil z bodalom. Dasiravno je bil smrti smrtonosen, je vendar odprla oči, me prepoznala in vzklila v hipiravim glasom:

— Paolo... Morilec, izdajalec!... Bodi proklet! — in je umrla...

Paolo je umolknil in zaprl oči; očitno ga je spomin na ta zločin potrl. Jaz in svečenik sva bila kakor okamenela; nikakor si ne bi mogli misliti, da je moj sin zmožen umora.

«Preteklo je nekaj časa, koliko, ne morem povedati, ker od groze in obupa sem bil ves zmeden, predno je Paolo nadaljeval svojo izpoved. Izpustil bom stranske podrobnosti in podajam glavne točke, ker mi je zelo težko pisati to povest.

«Samo to naj omenim, da je on po umoru nesrečne Lukrecije pozval Zena in z njegovo pomočjo je ponesel truplo v sobo, ki je bila zvezana s tajnim podzemljem. Tja sta vrгла truplo. V tisti nesrečni noči je še ena nedolžna žrtve sledila Lukreciji v strašno podzemlje. Zeno, ki je bil zelo udan svojemu gospodu in mlečnemu bratu, je umoril

Vesti z Goriškega

Imenovanje. Te dni je bil imenovan za asistenta meteorološkega in geodinamičnega instituta na ljubljanski univerzi naš rojak Oskar pl. Reya, rodom iz Kozane v goriških Brdih. Diplomiran je bil pred dvema mesecema v Beogradu. Cestitamo!

Prilobrazba kr. trgovske šole v Gorici v kr. trgovski zavod s pridlopijemo trgovsko šolo. O tej prilobrazbi je izšel te dni v uradnem listu kraljevi odlok. Prilobrazba se bo štela od 1. julija 1925. dalje. Vlada prispevek se zviša za L. 30.000, pokrajina furianska, goriška občina in trgovinsko-obrtna zbornica pa bodo skrbele za vodo, razsvetljavo in kurjavo na tem zavodu in sicer plača prva polovica teh stroškov, ostane se pa razdeli med občino in zbornico, tako da bo plačevala prva štiri petine, druga pa le eno petino. Zato bo pa morala preskrbeti potrebne prostore. V upravnem odboru tega zavoda bodo sedeli po en poslanec oziroma zastopnik ministrstva za narodno gospodarstvo, furianske pokrajine, goriške občine in trgovinsko-obrtno zbornice. One korporacije, ki bodo prispevale vsako leto najmanj L. 15.000 za zavod, se pridobijo s tem pravico imenovati v odbor svojega zastopnika. Dokler se ne sestavi upravni odbor, bo vodil prilobrazbo vladni komisar, ki ga bo imenovalo ministrstvo. Ministrstvo bo tudi določilo s posebnim odlokom učni načrt novega zavoda, seveda v mejah svote, ki bo na razpolago. Učiteljsko osebje bo namrečeno v začetku le začasno.

Povaki zbor «Pevskega in glasbenega društva» v Gorici bo imel v pretekli, dne 10. t. m. ob 20.30, v društvenih prostorih občni zbor v svrhu določitve programa za tekoče leto. Vabijo se vse članice, da se občnega zbora udeležijo. — Načelnik.

Zapuščen. V ponedeljek je hotela v Gorici napraviti konec svojemu življenju 27-letna Katarina Lairouc iz Celovca, toda prebivajoča v Postojni, ker jo je zapustil njen mož skupno z njeno trimesečno hčerko. V železniškem vrtu pri državnih postaji je privezala na drevo zanko ter si jo zadržala okrog vratu. Njen obupni čin sta že pravočasno zaznala dva finančna stražnika, ki sta jo brzo osvobodila iz zanke, naka je bila prepežena v goriško bolnišnico, od tam pa v Postojno.

Zaključek šolskega leta na goriških ljudskih šolah. Goriški didaktični nadzornik cav. Menon je določil, da zaključijo vse javne in zasebne ljudske šole letošnje šolsko leto dne 15. t. m. ob 9. uri jutraj.

Volilne sekcije trgovinsko-obrtno zbornice. Volilno okrožje goriške trgovinsko-obrtno zbornice je bilo razdeljeno v sledeče sekcije: Gorica bo imela tri sekcije, Gradiška, Idrija, Krmin in Tolmin pa bodo imele vsake po eno sekcijo. V vsaki iz teh sekcij bodo volile one občine, ki spadajo pod dotični sodni okraj. Zelo čudno se nam zdi, zakaj niso dobili tudi Ajdovščina, Bovec in Komen svojo volilno sekcijo. Posebno velja to za Ajdovščino, ki obsega tako veliko sodno okrožje, kakor ga morda ne obsega noben iz gorinavednih sedežev volilnih sekcij. Zdi se nam, da je hotela goriška trgovinsko-obrtna zbornica s to čudno razdelitvijo obtežiti slovenskim volilcem izvrševanje njihove volilne pravice.

Sodna sprememba. Sodnik Zerbini, ki je dosedaj vodil kazenski oddelk na goriški sodnišnji, je premeščen na civilni oddelk iste sodnije. Na mesto premeščenega dr. Zerbini je prišel sodnik dr. Leon iz Neapolja.

Navzlic večkratnim spremembam na goriški sodnišnji, se niso razmere, ki vladajo na tej sodnišnji, včasno prav nič izboljšale. Pravde se vlečejo še vedno leta in leta in še vedno se nakopitvene stolne in stolne zaostali aktov, ki že leta in leta čakajo na svoji rešitev. Zlasti veljajo te opazke za izvršni oddelk. Odkar so opustili iz službe in premeštili domače sodnike in domače uradnike, so postale te boljše razmere takorekoč neozdravljive.

Tolmin. (Družinska, slavnost). Svetnik inž. Rodolfo Machnitch je bila izročena od tolmunškega fašja fašistovska izkaznica. Izročil mu jo je tajnik fašja z zahvalo za vse usluge, ki jih je inž. Machnitch izkazal fašju. Naka je odgovoril inž. ves ganjen vsled dane mu izkaznice, ter zagotovil, da bo deloval z vso dušo in telesom za blagor fašja.

Iz Prvotice. Dramatični krožek v Prvotici se najtopleje zahvaljuje pevskim zborom iz Dornberga, Orehovalj in Vogerskega, kateri so se blagohotno odzvali povabilu ter pripomogli s svojim krasnim petjem, da je prireditve dne 5. VII. t. l. tako častno izpadla. Obenem se zahvaljuje sl. občinstvu, katero je pokazalo s svojo udeležbo, da zna ceniti kulturno delovanje, in s tem dalo bodila prirediteljem za vztrajno nadaljevanje po začrtani poti prave ljudske izobrazbe, katere nam je ravno sedaj tako neobhodno potrebna.

Dram. krožek.

Iz Idrije. Z odlokom kr. prefekture v Vidmu od 1. julija t. l. so razpisane za naše mesto občinske volitve. Volitve se bodo vršile v nedeljo dne 19. t. m. Volitev se prične ob 8. uri jutraj. Kakor po navadi bo glasovala I. sekcija v občinskih seni dvorani, II. sekcija v telovadnici ljudske šole. Prejšnji občinski svet, kakor je bralcem našega lista že znano, je bil razpuščen 4. julija prejš. leta; ravno eno leto je torej trebalo, da so se Idrijci spopeli z grehe, katerih niso napravili. Povzročiteljem razpusta prejšnjega občinskega sveta naj bo v tolažbo, da so s svojim dejanjem pripravili idrijske davkoplačevalce ob

mi je silila v glavo kri kakor ognjen vrelec. Toda pretvarjal sem se in jo tolažil z navidezno nežnostjo; končno se je umirila, legla in zaspala. Tedaj sem se prikradel k njej in jo ubil z bodalom. Dasiravno je bil smrti smrtonosen, je vendar odprla oči, me prepoznala in vzklila v hipiravim glasom:

— Paolo... Morilec, izdajalec!... Bodi proklet! — in je umrla...

Paolo je umolknil in zaprl oči; očitno ga je spomin na ta zločin potrl. Jaz in svečenik sva bila kakor okamenela; nikakor si ne bi mogli misliti, da je moj sin zmožen umora.

«Preteklo je nekaj časa, koliko, ne morem povedati, ker od groze in obupa sem bil ves zmeden, predno je Paolo nadaljeval svojo izpoved. Izpustil bom stranske podrobnosti in podajam glavne točke, ker mi je zelo težko pisati to povest.

«Samo to naj omenim, da je on po umoru nesrečne Lukrecije pozval Zena in z njegovo pomočjo je ponesel truplo v sobo, ki je bila zvezana s tajnim podzemljem. Tja sta vrгла truplo. V tisti nesrečni noči je še ena nedolžna žrtve sledila Lukreciji v strašno podzemlje. Zeno, ki je bil zelo udan svojemu gospodu in mlečnemu bratu, je umoril

mnogo tisočakov; saj je imel idrijski komisar dnevno 60 lir plače, dočim prejšnjemu gosp. županu niti potni stroški za lansko leto niso bili povrnjeni. Zeleti je, da se idrijski volilci sporazumejo in pošljejo v novi občinski zastop z veliko večino može, iz svoje sredice, katere smatrajo za vredne tega zaupanja, da se tako zopet povrnejo v naše mesto redne razmere. 19. julija naj bo časten dan za naše mesto!

— Naši upokoenci, ki so že toliko časa — nekateri celo več let — čakali ureditve svojih pokojnin, so pretekli teden prešli zastanke na svoje pokojnine ter tako končno vendar le prišli do svojega denarja. Mnogo dreznja in posredovanja je bilo treba, da so se oblastva zganila in storila to, kar je bil že najskrajnejši čas storiti, namreč dati ljudem to, kar jim po zakonu pripade. Hvala našemu poslancu dr. Wilfanu, ki se je ves čas trudil in storil, kar je bilo v njegovi moči, da se je zadeva pospešila. Sicer ni še vse v popolnem redu; tako imajo na primer upokojeni poduradniki prejeti še doklade in asimilacije, vendar je to velik korak h končni popolni ureditvi razmer, ki so tako živo posegale v gospodarsko stanje našega mesta.

— Komisija za določitev škode, ki je bila prizadeta po zadnji povodnji, je končala svoje delo. Škoda, ki je bila ugotovljena, znaša več sto tisoč v samem mestu, in to brez škode, ki jo trpita rudniki in gozdni erar, katere je tudi ogromna. Krajevna organizacija tržaškega političnega društva «Edinost» je takoj poslala natančen opis katastrofe g. posl. dr. Wilfanu s slikami, ki kažejo povzročeno škodo. G. poslanec je goričmenjeni organizaciji sporočil, da je takoj odposlal slike gosp. prefektu v Videm s prošnjo, da se preskrbi prizadetim državnim podporo. Svojo prošnjo je utemeljeval s tem, da je bogojska vlada nakazala ljudem žirovske občine, ki so bili ob isti priliki oškodovani, takoj 500.000 dinarjev podpore za prvo silo. Naj bi jo v tem slučaju tudi naša vlada velikodušno posnemala. Obnovitvena dela na poškodovanih cestah se počasi napredujejo. Cesta Idrija—Dole še dolgo ne bo urejena, ker je par sto metrov na dolgo zasuta več metrov na debelo z zemljo in kamenjem. Delo pa ovira tudi trajno slabo vreme, saj ga ni dneva, da bi ne deževalo. Letošnje leto je kazalo, da se bo pridelalo veliko sena, a zdi ga ni moč posesti; veliko pa ga je tudi odnesla in zasula zadnja povodenj. Drugi pridelki pa sploh ne morejo uspevati vsled večnega dežja in vsled pomanjkanja solne gorke, saj je mrzlo kakor včasih v mesecu oktobru. Kakor vse kaže, bomo tudi letos imeli zelo slabo letino.

— Pod vodstvom učitelstva je priredila mladina ljudske šole dne 4. in 5. t. m. veliko javno veselico in prid ljudske šole v rudniškem gledališču z raznovrstnim sporedom, kakor dve igri in več pevskega točka. Polovica izvajanja je bila v italijanskem in polovica v slovenskem jeziku. Petje je spremljala na klavirju g. Mici Lapane. Izvajanje je bilo v splošnem dobro, udeležba poveljna.

Vrtolba. Se nekoliko o naši obrtno-nadaljevalni šoli. To pot z njene boljše strani. Naša obrtno-nadaljevalna šola je završila svoje šolsko leto dne 14. junija t. l. s praj dobrim uspehom, kar je bilo razvideti iz razstavljenih izdelkov. Po stenah je visela risba pri risbi, ena umetneja od druge. Tu si videl med zelenjem geometrične, prostoročne in strokovne risbe, ki so bile lepo urejene po rokodelstvih, ki so jih zastopali posamezni vajenci; kajti, kakor smo slišali iz poročila šolskega voditelja g. Ivana Zorn, je bilo zastopanih v prvem razredu 10, v drugem pa 6 vrst raznih rokodelstev in zato so bile risbe jako raznovrstne in zanimive. Ob straneh na tleh si pa zapazil praktično izdelan vogelnik z opeko, sestavljen d'mnik in še nekateri druga dela iz stavbinske umetnosti.

Po mizah poleg sten pa so bili kar celi kupi raznih pisarnih izdelkov v slovenskem in italijanskem jeziku, ki so bili deloma v zvezkih, večnoma pa v posameznih listih. Tu si videl, kako je treba pravilno pisati razna pisma, zavitke in naslove, razne listine, brzojavke, revereze, prošnje itd.

Na drugi strani si pa izvedel, kako je izdelovali sklepne, zadržne in povprečne račune; kako je sestaviti fakture, kalkulacije, proračune in dr. Vsi ti praktični izdelki so za rokodelca velike važnosti. Važni so tudi računi o površini in prostornini teles.

In vse to in še več smo videli dne 14. junija t. l. na naši izborni obrtni razstavi, ki dela čast našemu izštvu, katero počuje na tej šoli. In občni, ki je od šole ustanovil, a še največje koristi bodo imeli učenci sami, bodoči rokodelci in mojstri, ki šolo vztrajno obiskujejo.

Gospodarstvo.

— Povratek poljske delegacije iz Moskve. Iz Varšave javljajo, da se je poljska delegacija industrijalcev, ki je bila nedavno odšla v Rusijo radi vzpostave zvez z ruskim industrijskim svetom ter radi proučevanja izvoznih in uvoznih pogojev v sovjetsko Rusijo, povrnila te dni v Varšavo. V varšavskih pridobitnih krogih izjavljajo, da gojčanja v Moskvi niso dala doslej nikakih pozitivnih uspehov.

Borzna poročila.

DEVIZE Amsterdam od 1070.— do 1100.— Bel gja od 124.50 do 126.50; Pariz 125.75 do 126.95 London od 131.— do 132.—; New York od 26.95 do 27.15; Španija od 385.— do 400.—; Švica od 520.— do 525.—; Atene od 42.— do 44.—; Berlin od 635.— do 655.—; Bukarešt od 11.50 do 12.50; Praga od 80.50 do 81.50; Ogrska od 0.035 do 0.0395; Dunaj od 0.0390 do 0.0400; Zagreb od 47.25 do 47.75.

VALUTA: Avstrijske krone od 0.0390 do 0.0400 dinarji od 47.— do 47.50; dolarji od 20.85 do 27.05; novi po 20 frankov od 103.— do 106.— funt sterling od 130.75 do 131.75.

Benefične obveznice 68.50.

Danes popoldne je po dolgi in mučni bolnišni mirno v Gospodu preminul naš ljubljenski sin, brat

ALBERT CIJAK

dijak, star 15 let

Globoko užalosteni stariši Alojzija in Marija, brat Alojz, sestra Marija in Teodora, strici in bratanci naznanjajo to tužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v sredo, dne 8. t. m., ob 17. uri, iz hiše žalostr. Via Raffineria št. 3, naravnost na barkovlansko pokopališče.

TRST, dne 7. julija 1925

Pogr. podj. Nuova Impresa Corso V. E. III, 47

CEVLJARSKI pomočnik za stalno delo, se sprejme. Via Guido Brunner 9. 927

STOPNICE, 25 komadov 1 m in 20 cm dolge, 30 cm široke, 19 cm visoke, nove ali rabljene, kupim. Naslov pri upravnistvu. 928

16 do 18-LETEN mladenič, s par-letno prakso za trgovino jestvin se sprejme. Naslov pri upravnistvu. 929

LOKOMOBILA «Lanz» v dobrem stanju, 20/25 HP 7 Atm. se proda po nizki in dogovorni ceni. Srebotnjak - Sever, Predjama pri Postojni. 930

POSESTVO s stanovanjem se vzya v najem ali za obdelovanje na polovico. Pojasnila v mesnici Via dell'Istria št. 1. 931

TRGOVSKEGA POMOČNIKA, zdravega in krepkega, sprejme trgovina na deželi. Hrana in prenočišče pri družini. Ponudbe pod «Postojna» na upravnistvu. (897)

Vipavsko, istrski refošk in kraški teran. Na debele in za družine Vile XX setembre 94 (prej Acquedotto) na drobno in za družine Via Giuliani 32. - Telci.